

Lægefaglig indstilling til den obligatoriske forskningstræning i speciallægeuddannelsen

18. maj 2016

Speciale: Klinisk Mikrobiologi

Postgraduat klinisk lektor: Marianne Kragh Thomsen

Mål for forskningstræningen

Forskningstræningsmodulet er specielt rettet mod træning af rollen som akademiker/forsker og underviser samt mod udvikling af en forskningsbaseret tilgang til at løse opgaver.

Formålet med det obligatoriske forskningstræningsforløb i hoveduddannelsen er at sikre, at uddannelseslægerne opnår kompetencer til at kunne varetage kvalitetsudvikling og forskning i klinisk mikrobiologi, herunder:

- Kunne identificere problemstillinger og opstille relevante hypoteser til afprøvning
- Foretage kritisk litteraturgennemgang og sondre mellem forskellige niveauer af evidens
- Kunne vurdere forskningsprojekter og deltage heri
- Kunne fremlægge forskningsresultater

Uddannelseselementet er obligatorisk for alle læger, der ikke har opnået ph.d.-grad eller har en godkendt disputats fra et dansk sundhedsvidenskabeligt fakultet.

Tidsmæssig ramme

Forskningstræningsmodulet påbegyndes i anden halvdel af 2. år af hoveduddannelsen og skal være afsluttet senest 1/2 år før speciallægeuddannelsen forventes gennemført. Den individuelle aftale om forskningstræningsmodulet skal være indgået og godkendt senest 2 år efter påbegyndt hoveduddannelse, og det tilstræbes, at aftalen om det selvstændige projekt indgås og godkendes i forløbet mellem første og anden del af det teoretiske forskningstræningsmodul. For hoveduddannelsesforløb, hvor det korte forløb på den anden afdeling foregår i det 3. år, bør forskningstræningstræningen allerede påbegyndes i anden halvdel af 1. år af hoveduddannelsen og tilstræbes afsluttet i løbet af 2. år.

Ansvar for at initiere at der indgås en aftale om forskningstræningsmodulet ligger hos den uddannelsessøgende. Skabelonen til [standardaftale](#) om det obligatoriske forskningstræningsmodul i Videreuddannelsesregion Nord findes på www.videreuddannelsen-nord.dk.

Det bør tilstræbes, at forskningstræningen gennemføres inden for 12 måneder. Den overordnede tidsmæssige ramme er 20 arbejdsdage fordelt med maks. 10 dage til den teoretiske del og 10 dage til det selvstændige projekt.

I henhold til Sundhedsstyrelsens Vejledning af 2. april 2014 gives dispensation for forskningstræningsmodulet, hvis den uddannelsessøgende har opnået ph.d.-grad eller har en godkendt disputats fra et dansk sundhedsvidenskabeligt fakultet. Der ansøges herom i Videreuddannelsessekretariatet (VUS), se "Vejledning om forskningstræning i speciallægeuddannelsen" på www.videreuddannelsen-nord.dk.

Uddannelsesafdelinger

Forskningstræningen foregår ved den af de to afdelinger i hoveduddannelsen, hvor den uddannelsessøgende har det lange forløb, dvs. på Klinisk Mikrobiologi, Aalborg Universitetshospital eller Klinisk Mikrobiologi, Aarhus Universitetshospital.

Teoretisk del

I den teoretiske del indgår universiteternes kurser i videnskabelig metode, der er opbygget af et grundmodul (modul I, 3 dage) og et fortsættelsesmodul (modul II, 4 dage) (modul II afholdes kun i Aarhus), hvor den uddannelsessøgende selv skal sørge for tilmelding på AU's hjemmeside.

Modul I (Aarhus og Aalborg Universitet - varighed 3 dage)

Formål: At lære at anvende forskningsresultater som baggrund for det daglige kliniske virke:
Indhold:

- Hvorledes en problemstilling formuleres med udgangspunkt i aktuel klinisk praksis, og hvorledes tilstedeværende henholdsvis manglende viden omkring problemstillingen påvises
- Hvorledes en systematisk søgning i forskningslitteraturen til belysning af en given problemstilling foretages
- Gennemgang af forskningsdesign og diskussion af deres styrke og svagheder i forhold til at vurdere om en behandling har effekt
- Fortolkning af litteraturens videnskabelige kvalitet (evidensniveau) og betydning (evidensgrad) og hvorledes denne viden anvendes i en kritisk vurdering af etableret praksis
- Hvorledes en mundtlig præsentation af klinisk viden præsenteres (indhold, struktur, form – herunder powerpoint)

Modul II (Aarhus Universitet – varighed 4 dage)

Formål og indhold: Modul II er en overbygning til modul I. Der er fokus på forskningens kliniske konsekvens og der gives en mere detaljeret forskningstræning i statistik, epidemiologi, klinisk kontrollerede undersøgelser, kvalitativ forskning samt kvalitetssikring og akkreditering.

De resterende maks. 3 dage af det teoretiske element af forskningstræningen kan anvendes til struktureret vejledning, til præsentationen og diskussion af projekt samt til procesevaluering. Efter aftale kan evt. anvendes 1-2 dage til relevant møde eller seminar.

Selvstændigt projekt

Projektdelen omfatter 10 arbejdsdage, som på forhånd aftales lagt samlet, opdelt i kortere perioder eller på enkelt dage, således at det er hensigtsmæssigt i forhold til det konkrete projekt.

Projektet kan eksempelvis bestå i:

- aktivt at deltage i opsætningen af en ny analyse eller i arbejdet med optimering og validering af analyse(r), herunder udarbejdelsen eller opdateringen af afdelingens kliniske vejledning(er) og/eller laboratorieinstruks(er)
- at gennemføre litteratursøgning med henblik på opdatering af klinisk(e) vejledning(er)
- at gennemføre en audit på baggrund af en aktivitetsregistrering (infektionshygiejne)
- at planlægge og gennemføre et kvalitetsudviklingsprojekt
- at planlægge og gennemføre en opgørelse på baggrund af etablerede informationsbanker og evt. kliniske databaser
- at planlægge og gennemføre et pilotprojekt med henblik på et egentligt forskningsprojekt
- at udarbejde en projektbeskrivelse som baggrund for en videnskabelig artikel

Der skal udarbejdes et skriftligt produkt som led i projektet, der f.eks. kan være en instruks, klinisk vejledning, oversigt eller resumé, auditrapport, poster eller artikel.

Vejleder

Forskningstræningsvejlederen skal være en speciallæge eller molekylærbiolog ansat i afdelingen, der har dokumenteret erfaring med forskningsmetode.

Forskningstræningsvejleder skal i videst mulig udstrækning komme fra den afdeling, hvor forskningstræningsprojektet er forankret. Vejleder kan efter behov komme fra andet speciale end uddannelseslægen.

Forskningstræningsvejlederen er ansvarlig for at støtte den uddannelsessøgende under hele forskningstræningsmodulet, herunder at:

- sikre, at der gives løbende procesorienteret vejledning og feedback i forhold til det selvstændige projekt og idéer hertil
- godkende forslag til projekt
- sammen med uddannelseslægen sikre, at der udarbejdes en plan for et projekt, der er realistisk at gennemføre inden for rammen på 10 projektdage
- støtte den uddannelsessøgende i at planlægge forløbet, herunder at sikre, at der udarbejdes konkrete aftaler om mødedatoer og – hyppighed i forskningstræningsforløbet
- gennemgå den skriftlige afrapportering af projektet og give feedback herpå
- være til stede under den mundtlige fremlæggelse
- være ansvarlig for endelig godkendelse af det færdige projekt på baggrund af den samlede mundtlige og skriftlige præsentation (se også nedenfor om godkendelse)

Såfremt det selvstændige projekt ikke kan godkendes skal vejlederen sammen med uddannelseslægen lægge en plan for ændringer, der giver mulighed for, at projektet kan godkendes.

Godkendelse af individuel skriftlig aftale

Den uddannelsessøgende læge udfylder efter aftale med forskningstræningsvejlederen, hvortil skabelon til den skriftlige standardaftale om den obligatoriske forskningstræning i Videreuddannelsesregion Nord, der findes på www.videreuddannelsen-nord.dk skal benyttes.

Som bilag hertil skal vedhæftes en projektbeskrivelse inkl. beskrivelse af projektets formål, baggrund og metode, der skal godkendes af forskningstræningsvejlederen.

Den individuelle aftale skal godkendes af forskningstræningsvejlederen og den postgraduate kliniske lektor (PKL). PKL sender herefter en kopi af den godkendte aftale til uddannelseslægen og til VUS, som beskrevet i "Aftale om det obligatoriske forskningstræningsmodul".

En godkendt aftale er en forudsætning for at opstarte forskningstræningsmodulet. Uddannelseslægen orienterer den uddannelsesansvarlige overlæge om den godkendte forskningstræningsaftale.

Præsentation af selvstændigt projekt

Projektet afrapporteres skriftligt i form af minimum 5 A4 sider normal skrifttype (str. 12) og fremlægges desuden mundtligt i afdelingen i forbindelse med fælles undervisning eller undervisning i afdelingens læge-/akademiker-gruppe, hvor forskningstræningsvejleder og hovedvejleder deltager, og hvortil både PKL og afdelingens uddannelsesansvarlige overlæge også inviteres.

Såfremt der er mulighed for det, kan projektet alternativt præsenteres mundtligt eller i form af en poster f.eks. ved Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi's (DSKM) årsmøde, ved årsmøde i Nordic Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases (NSCMID) eller i et andet nationalt eller internationalt, fagligt forum. En skriftlig præsentation i form af en publikation i et peer reviewed tidsskrift godtages naturligvis også.

Den uddannelsessøgende læge er ansvarlig for at sørge for i logbog.net at vedhæfte:

- 1) fil med det skriftlige produkt og
- 2) fil med powerpoint præsentation eller poster, der har taget udgangspunkt i den mundtlige præsentation.

Godkendelse af forskningstræningsforløb

Det samlede forskningstræningsforløb kan godkendes, når uddannelseslægen har opfyldt alle formelle krav - herunder gennemgået de to teoretiske kurser - og har lavet sit eget forskningstræningsprojekt. I processen skal uddannelseslægen have fulgt op på aftaler med forskningstræningsvejleder og færdiggjort den skriftlige rapport i en form, der er godkendt af forskningstræningsvejlederen. Den mundtlige afrapportering af projektet skal endvidere være gennemført.

Forskningstræningsvejleder kompetencevurderer ved direkte struktureret observation ved hjælp af "Kompetencevurdering 9: Fremlæggelse af videnskabelige resultater", der findes på DSKM's hjemmeside: <http://dskm.dk/uddannelse-specialespecifikke-kurser/uddannelse-nyttige-dokumenter/>

Forskningstræningsvejlederen godkender afslutningsvist forskningstræningen i logbog.net. Er forskningstræningsvejlederen ikke læge, dvs. ikke har adgang til at foretage godkendelser i logbogen, foretages godkendelsen af den uddannelsesansvarlige overlæge.

Evaluering af det enkelte forskningstræningsforløb:

I forbindelse med afslutningen på forløbet holdes et møde mellem forskningstræningsvejleder og uddannelseslægen, hvor forløbet evalueres, og evalueringssamtalen dokumenteres ved et kort skriftligt referat.

Evaluering af forskningstræningen i specialet

Uddannelseslægen skal efter godkendt forskningstræning sende produkterne af projektet til PKL:

- 1) fil med det skriftlige produkt og
- 2) fil med powerpoint præsentation eller en poster, der er taget udgangspunkt i ved den mundtlige præsentation.

PKL er ansvarlig for at indsende de godkendte projekter til VUS og for som minimum årligt via VUS at afrapportere til DRRLV om specialets forskningstræning i form af oversigt over gennemførte projekter.

Øvrige bemærkninger

Nedenstående postgraduate lektor indstiller hermed, at ovennævnte indstilling til forskningstræningsmodul godkendes af Styregruppen for forskningstræning på vegne af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Den 6/7-2017

Dato

Underskrift